

Hemnes kommune
Sentrumsveien 1,
8646 Korgen

Fauske, 06.12.2018

Uttalelse til revidert plan for snøskuterløyper i Hemnes kommune

Viser til høringsbrev fra Hemnes kommune datert 25.10.2018. FNF Nordland ble kjent med høringen per post den 29.10.2018. Det er gitt 6 ukers høringsfrist.

Følgende organisasjoner har sluttet seg til uttalelsen:

Norsk Ornitologisk Forening Nordland (NOF Nordland)
Naturvernforbundet i Nordland

Våre merknader

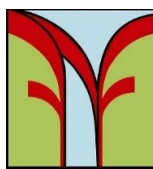
Motorferdselslovens formål er å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Motorferdsel i utmark skal derfor begrenses til et minimum. Etter vår vurdering vil ikke Hemnes kommune ivareta motorferdselslovens formålsparagraf ved å jobbe frem ytterligere snøskuterløyper for fornøyleseskjøring, og eventuelt vedta disse. Hemnes kommune har etablert et stort og omfattende skuterløypenett i forbindelse med kommunestyrets vedtak fra 2016. Dette vedtaket er påklaget og er fortsatt under klagebehandling hos Settefylkesmannen i Trøndelag. Klagene ble ikke gitt oppsettende virkning, og klagebehandlingen har nå pågått i over to år. FNF Nordland har i alle fall ikke blitt underrettet om utviklingen i klagebehandlingen.

FNF Nordland var blant dem som klaget på kommunestyrevedtaket fra 2016 hvor vi pekte på alvorlige svakheter i utredningene for temaene friluftsliv, støy og naturmangfold. Kommunen hadde gjennomgått aktuelle databaser og redegjort for naturverdiene, men hadde mangelfulle vurderinger av konsekvensene for naturmangfoldet. Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 8-12) ble heller ikke fulgt opp. Det ble vedtatt avbøtende tiltak som hadde *antatt effekt* uten at det var med bakgrunn i vitenskapelig eller erfaringsbasert kunnskap. Det forelå heller ingen vurdering av den samlede belastningen.

Kartlegginger og verdsettinger av friluftsområder som kommunen må ha gjennomført er utført etter feil veileder, og det er ikke gjort kartlegginger og verdsettinger etter håndbok M98-2013. Blant annet blir ikke lyd miljø vurdert, noe som er urimelig da vurderinger av lyd miljøet er helt relevant fordi stillhet er en forutsetning for friluftslivet, naturmangfoldet og reindrift. Konsekvensvurderingene mangler forståelse for den uheldige virkningen støy fra motorkjøretøy har, og den store motsetningen fornøyleseskjøring med snøskuter har for det tradisjonelle friluftslivet. Heller ikke involveringen som er understreket i veilederen er fulgt. Blant annet har ikke frivillige organisasjoner med interesser innenfor friluftsliv blitt involvert i planarbeidet. Det står i merknadene til forskriftens §4 a, femte ledd at kommunen skal danne seg et godt kunnskapsgrunnlag og for å holde store, sammenhengende vinterfriluftsområder frie for snøskuterløyper.

Forum for natur og friluftsliv i Nordland

Eiaveien 5, 8208 Fauske
nordland@fnf-nett.no / 90 80 61 46
www.fnf-nett.no/nordland
Org. nr.: 983267998

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Vi mener det er en alvorlig og bekymringsfull situasjon når kommunen jobber frem forslag om en ytterligere utvidelse av løypenettet før spørsmålet om lovligheten er ferdigbehandlet av Settefylkesmannen i Trøndelag. Slik kommunen går frem nå følges ikke motorferdselslovens formål om å begrense motorferdsel i utmark.

Det er vel og bra at kommunen forsøker å legge løypene i nærhet til eksisterende støykilder, men det er likevel et faktum at mange løyper passerer gjennom dalfører og andre viktige friluftslivsområder. Alle de mest tilgjengelige områdene for friluftsliv vinterstid blir nå påvirket gjennom åpning av snøskuterløyper til fornøylesformål. Dette fører til relativt lange avstander til områder uten støypåvirkning fra snøskuter og annen motorferdsel. Dette gjelder blant annet de mest brukte delene av Korgfjellet/Sørfjellet, nord-, vest og sørsiden av Okstindan og områdene fra Bjerkadalen opp til Kjennsvatnet.

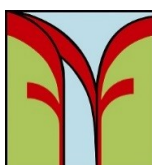
Totalbelastningen er etter vår mening uakseptabel. Kommunen viser også til at «De traséene som berører friluftslivet sterkest er i dag preget av snøskutertrafikk». Vi mener dette gir en god grunn til å redusere dette omfattende nettverket for snøskuterkjøring bare for fornøylesens skyld.

Videre forstår vi ikke hvor hen kommunen vil når det i konsekvensutredningen vises til det totale landarealet i kommunen og trekker fra en buffer på 1,4 km (støysone) til hver side av snøskuterløypa i et forsøk på å gjengi arealer for friluftsliv. Det står følgende: «*Hemnes kommune har et totalt landareal på 1 437,44 km². Om man regner en buffer på 1,4 km (støysone) til hver side av snøskuterløypa, er cirka totalareal som går bort 397,67 km². Det vil si at 1 039,77 km² ikke blir berørt av løypenettet. Siden friluftsområdene ikke er digitaliserte, er det ikke mulig å få eksakt areal av de 1 039,77 km² som er friluftsområder. De mest attraktive og mest brukte friluftsområdene blir i liten grad berørt av løypenettet, bortsett fra løype 8.*»

Dette er etter vårt syn å bagatellisere konfliktene og omfanget av ytterligere snøskuterløyper. Det gjøres altså ingen eksakt avgrensning og henvisning til de viktigste og mest attraktive friluftslivsområdene. Det er også bare deler av gjenværende areal kommunen opererer med, som faktisk er attraktive og tilgjengelige friluftslivsområder for folk flest i vinterhalvåret. Kommunen må ta inn over seg at disse områdene i stor grad er de samme som er også er attraktiv for dem som ønsker snøskuterløyper. Vi kan ikke være enig i konklusjonen om at de mest attraktive friluftslivsområdene blir *lite* berørt.

For snøskuterløypene som ble vedtatt av kommunestyret i 2016 ble det dokumentert at disse berører flere viktige friluftslivsområder. Disse områdene trues nå med ytterligere innskrenking ved åpning av flere snøskuterløyper. Områdene i og rundt Okstindan er av de mest attraktive friluftsområdene i kommunen og burde håndteres særlig varsomt i denne sammenhengen. Med løypene fra Bjerka om Bleikingan, Kjennsvatnet, Leirbotnet, Fagerlidalen og Grøndalen har man lagt skuterløyper med støybelastning til store deler av det som var lettest tilgjengelig. Områdene som nå er igjen må skjermes, og det inkluderer områdene fra Klemetlia og østover ved Kjennsvatnet.

Vi mener konsekvensvurderingen for løype nr. 3 og for tema friluftsliv er mangelfull. Det vurderes dit at «*På vinteren er ikke området spesielt mye brukt av skigående*». FNF Nordland kan imidlertid opplyse om at Kjennsvasshytta, som er den eldste DNT-hytta på Helgeland, sammen med Gressvasshytta brukes av fjellvandrere og skoleklasser gjennom vinterhalvåret. For skoler er området mye brukt som undervisningsarena i natur- og friluftsliv. Områdene rundt Kjennsvatnet og østover langs Gressvatnet og sørover på østsida av Okstindan er særst attraktivt. Det er med andre ord direkte feilaktig og misvisende å si at området ikke er «*spesielt mye brukt av skigående*». Det er ikke på denne måten det skal konkluderes i en konsekvensutredning for friluftsliv.

Kommunen skal ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet, jf. forskriftens § 4a femte ledd. FNF Nordland mener hensynsplikten ikke vil kunne ivaretas for løype nr. 3. I tillegg er ikke hensynet til hytter og samla belastning ivaretatt. Det må også foretas en vurdering av betydningen av området opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen. FNF Nordland viser igjen til forskriftens merknader om at før forslag om løyper sendes på høring, *skal* kommunen ha kartlagt og verdsatt friluftslivsområdene (etter Miljødirektoratets håndbok M98-2013) der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Løype 7 vil ha negative konsekvenser for temaene støy, hyttebebyggelse, reindrift og friluftsliv. I henhold til konsekvensutredningen er det bebyggelse innenfor 50 meter fra løypetraséen.

Støykonsekvensene for friluftsliv er store, og det foreslås nedsatt hastighet og støydempende tiltak for å bøte på de negative konsekvensene. Selv om støydempende tiltak vektlegges tungt, kommer det ikke frem hvilke tiltak og hva det innebærer.

Løype 8 mener vi at ikke kan opprettes av hensyn til det tradisjonelle friluftslivet. I tillegg vil den foreslåtte løypetraséen ha negative konsekvenser for bolig-/hytteområder og reindrift. Når det gjelder støydempende tiltak så viser vi våre merknader over (til løype 7).

Naturmangfold

Hemnes kommune mener snøskuterløypene er vurdert etter de miljørettslige prinsippene (§§ 8-12) i naturmangfoldloven. I konsekvensutredningen har Hemnes kommune gjort følgende vurderinger: *«Hemnes kommune vurderer at det etter avbøtende tiltak ikke er grunn til å tro at tiltaket vil medføre vesentlig skade på truet eller verdifullt naturmangfold, slik § 9 skal forhindre. Stedvis nedsatt fartsgrense og stenging av løyper på våren er brukt som avbøtende tiltak for å unngå risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet».*

Videre konkluderer Hemnes kommune at naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er vurdert, og at «det planlagte løypenettet vil ikke forringe eller ødelegge leveområdet for truede eller nær truede arter, heller ikke sammen med andre påvirkninger».

FNF Nordland sitter ikke med ytterligere informasjon om naturmangfold som blir direkte eller indirekte berørt. Men vi mener støyen og forstyrrelsene skuterløypenettverket i Hemnes kommune, i tillegg til skuterløypene i nabokommunene, vil ha på dyre- og fuglelivet er uakseptabel. Det må forventes betraktelig mer støy og forstyrrelser med et så stort løypenett som kommunene ivrer etter å realisere. Og dette er i en periode av året da fugle- og dyrelivet er svært sårbart og trenger ro. Flere ugler og rovfugl starter hekkingen i mars, og det finnes det lokaliteter og territorium for kongeørn i områdene. Vi mener vurderingene av samla belastning ikke tar hensyn til dette og at sumeffektene er ukjente. Etter vår formening blir den samlede belastningen for artsmangfoldet for stor med så mange traséer med fornøyelseskjøring med snøskuter.

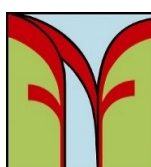
For FNF Nordland

Ylva Edvardsen
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Koordinator

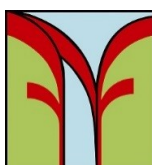
Kopi (per e-post) til:

Fylkesmannen i Nordland
Nordland fylkeskommune
Norsk Friluftsliv

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Forum for natur og friluftsliv i Nordland
Eiaveien 5, 8208 Fauske
nordland@fnf-nett.no / 90 80 61 46
www.fnf-nett.no/nordland
Org. nr.: 983267998

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Forum for natur og friluftsliv i Nordland
Eiaveien 5, 8208 Fauske
nordland@fnf-nett.no / 90 80 61 46
www.fnf-nett.no/nordland
Org. nr.: 983267998